

Oponentský posudek diplomové práce

Autor: **Bc. Kateřina Menšíková**, Fakulta humanitních studií UK v Praze

Název práce: **Vztah uživatelů druhého bydlení k přírodě**

Oponent: RNDr. Jan Kopp, Ph.D., katedra geografie, Fakulta ekonomická ZČU v Plzni

Úvod

Předložená diplomová práce Bc. Kateřiny Menšíkové svým zaměřením navazuje na probíhající výzkumy druhého bydlení a amenitní migrace v České republice. Práce přináší detailní výsledky ze šetření v modelovém území podél středního toku řeky Lužnice.

Obsahová stránka

Diplomová práce má vhodně zvolenou strukturu s důrazem na teoretický rozbor a analýzu výsledků vlastního dotazníkového šetření. Rozbor tvoří teoretický rámec práce z hlediska zařazení do oboru výzkumu cestovního ruchu, problematiky druhého bydlení a amenitní migrace. Kromě reprezentativního rozboru domácí literatury využívá autorka i řady relevantních zdrojů zahraničních. V teoretické části autorka prokázala orientaci v problematice a znalost výsledků studií obdobného zaměření.

Autorka v úvodu uvádí 6 vstupních hypotéz. Na straně 52 je vysvětlen vznik hypotéz, ale není úplně zřejmé odůvodnění kvantifikace jevů ve formulaci hypotéz. Nicméně považuji práci s hypotézami za užitečnou a správnou vzhledem k zacílení práce. V analytické části jsou hypotézy metodicky správně ověřovány a v závěru stanoveno vyjádření k hypotézám.

Mezi základní použité metodické postupy patří dotazníkové šetření. Jeho podrobnost a výběr respondentů je odpovídající potřebám výzkumu. Výsledky jsou vhodně analyzovány pomocí základní statistické deskripce a kontingenčního hodnocení s testováním hypotéz metodou chí-kvadrát. Zpracování je pečlivé a odborně správné, poznámky k diskusi výsledků jsou uvedeny dále v posudku.

Práce je přínosná především v rovině empirické, protože vhodnými technikami prokazuje či vyvrací některé obecnější předpoklady na základě podrobného výzkumu modelového území. Autorka je si vědoma, že není možné prosté zobecňování výsledků a ty porovnává s výsledky jiných relevantních prací.

V rovině praktické potvrzuje práce zčásti některé předpoklady o chování rekreatantů a tak může pomoci např. místním obecním zastupitelům lépe koordinovat zapojení rekreatantů do místní komunity a do rozvoje obce. Doporučuji seznámit představitele obcí (kteří byli též osloveni v rámci šetření) s výsledky práce.

Formální stránka

Text diplomové práce má rozsah 123 stran, další grafické výstupy a formuláře šetření jsou v přílohách práce. Práce má všechny náležitosti (abstrakt, klíčová slova, seznam literatury, summary atd.) Autorka používá odborně a jazykově správné formulace. Drobné připomínky k formální stránce uvádí posudek v poznámkách.

Závěr

Práci považuji za zdařilý empirický výzkum, jehož východiska a výsledky jsou vhodně zasazeny do teoretického rámce. Výsledky práce jsou využitelné v rámci širší snahy o pochopení chování rekreatantů, resp. majitelů objektů druhého bydlení a potenciálních amenitních migrantů v ČR.

Konkrétní drobné připomínky uvádím v příložených poznámkách. Do diskuse k obhajobě doporučuji především body 1) a 5).

Poznámky k diplomové práci:

- 1) Bylo by žádoucí v teoretické části podrobněji diskutovat vymezení pojmů příroda x životní prostředí, resp. ochrana přírody a ochrana životního prostředí. V dotazníku a výsledcích (např. na str. 71–72) je mezi aktivity ochrany přírody řazeno kosení trávy nebo sázení stromů. Pravděpodobně se však jedná o aktivity zkrášlující vlastní pozemek. Je možné to považovat za ochranu přírody? Nebo se jedná o péči o volnou krajinu mimo vlastní pozemky (kdo ji koordinuje)?
- 2) Není úplně jasný smysl formulace na s. 13. „Cestovní ruch stejně jako udržitelný rozvoj můžeme rozdělit do třech pilířů – ekonomického, environmentálního a socio-kulturního (Obr. 1).“ Ve smyslu udržitelného rozvoje se spíše jedná o integrované chápání nikoliv rozklad. Převzatý obrázek 1 (v příloze) vysvětlení příliš nepomáhá.
- 3) Poněkud nepřesně je použita terminologie fyzické geografie: na s. 10 „geomorfologie, geografie, přírodní parametry“ a na s. 45 „fyziogeografické charakteristiky“.
- 4) Kapitola 2. 5. 2 „Socioekonomické charakteristiky území“ je zpracována pouze výběrově, v části věnované cestovnímu ruchu bych uvítal i rozbor realizačních předpokladů (např. ubytovací kapacity včetně lokalizace kempů, resp. vodáckých tábořišť) a podrobnější posouzení kvality životního prostředí.
- 5) Bylo by užitečné komentovat, zda věková struktura respondentů odpovídá přibližně věkové struktuře rekreatantů (pokud lze zjistit). Není patrně vhodná formulace (s. 63): „Věkové kategorie jsou v modelovém území rozloženy nerovnoměrně (Tab. 7, Graf 3).“
- 6) Grafy ilustrující kontingenční vztahy (analýza 2. stupně) by bylo vhodnější zobrazit jako trojrozměrné.
- 7) Některé mapové přílohy (např. 5) by bylo vhodnější zpracovat s využitím GIS. Oceňuji, že se tuto technologii autorka snažila použít u některých mapových příloh. Kartograficky vzato se ovšem nejedná o mapy, protože chybí některé náležitosti, minimálně měřítko a legenda.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou výborně.

Počet bodů 17.

V Plzni dne 20. 1. 2015

RNDr. Jan Kopp, Ph.D.